

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Е
НАЦРТ

ЗАКОН
О ЈАВНОМ ОКУПЉАЊУ

Бања Лука, април 2015. године

ЗАКОН О ЈАВНОМ ОКУПЉАЊУ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се начин остваривања Уставом загарантованог права јавног окупљања грађана, ради јавног изражавања политичких, социјалних и других увјерења и интереса, начин организовања мирних окупљања и јавних протеста, јавних приредби и других облика окупљања.

Начин остваривања јавних окупљања

Члан 2.

Јавна окупљања су слободна и остварују се на начин прописан овим законом.

Појам и врсте јавног окупљања

Члан 3.

(1) Јавним окупљањем грађана, у смислу овог закона, сматра се свако организовано окупљање грађана које се одржава на за то примјереном простору.

(2) Јавна окупљања (у даљем тексту: јавни скуп) у смислу овог закона су:

- 1) мирно окупљање и јавни протест,
- 2) јавна приредба и
- 3) други јавни скуп.

(3) Мирно окупљање и јавни протест из става 2. тачка 1) овог члана је организовано окупљање грађана које се одржава ради јавног ненасилног изражавања политичких, социјалних и других увјерења и интереса.

(4) Јавна приредба из става 2. тачка 2) овог члана је окупљање организовано ради остваривања прихода у оквиру регистроване дјелатности, која с обзиром на очекивани број учесника или природу јавног скупа захтијева предузимање додатних мјера обезбјеђења.

(5) Други јавни скуп из става 2. тачка 3) овог члана је окупљање чија је сврха остваривање привредних, вјерских, културних, хуманитарних, спортских, забавних и других интереса, а који нема за циљ остваривање прихода.

Простор примјерен за јавни скуп

Члан 4.

(1) Простор на којем се може организовати јавни скуп је јавно мјесто које је приступачно и примјерено за окупљање лица чији број и идентитет није унапријед одређен и на коме окупљање грађана не доводи до угрожавања права и слобода других лица, јавног морала, здравља људи, безбједности људи и имовине и ометања јавног саобраћаја.

(2) Простор примјерен за јавни скуп је и простор на којем се одвија јавни саобраћај када је могуће додатним мјерама обезбиједити привремену измјену режима саобраћаја, као и заштиту здравља и безбједност људи и имовине.

(3) Актом надлежног органа јединице локалне самоуправе одређује се простор из става 1. овог члана.

(4) На простору из става 2. овог члана јавни скуп се може одржавати у времену од 8.00 до 14.00 часова и од 18.00 часова до 23.00 часа и може трајати најдуже три часа.

(5) Изузетно, у случају организовања јавног скупа спортске природе, за који је у складу са прихваћеним стандардима потребно дуже трајање, јавни скуп спортске природе може се одржати без временског ограничења из става 4. овог члана.

Јавни скуп у покрету

Члан 5.

(1) Јавни скуп се може пријавити и одвијати као кретање учесника јавног скупа на одређеном простору (у даљем тексту: јавни скуп у покрету).

(2) Јавни скуп у покрету на простору из члана 4. став 2. овог закона може се одвијати само непрекинутим кретањем, осим на мјесту поласка и завршетка.

Ограничења

Члан 6.

(1) Само се овим законом могу прописати ограничења права на јавно окупљање ради заштите Уставом утврђеног поретка, безбједности и јавног морала, здравља људи и имовине, као и заштите права и слобода других људи.

(2) Јавни скуп не може организовати, нити на јавном скупу може иступати лице коме је правоснажном судском одлуком изречена забрана иступања на јавним скуповима.

(3) Слобода говора и јавног иступања на јавном скупу ограничена је забраном сваког позивања и подстицања на употребу насиља, на националну, расну, вјерску или другу мржњу или нетрпељивост.

Одговорност за штету

Члан 7.

Организатор јавног скупа одговара за штету коју почине учесници јавног скупа, према правилима објективне одговорности.

Равноправност полова

Члан 8.

Граматички изрази употријебљени у овом закону за означавање мушког и женског рода подразумевају оба пола.

ГЛАВА II

МИРНА ОКУПЉАЊА И ЈАВНИ ПРОТЕСТИ

Организатор мирног окупљања и јавног протеста

Члан 9.

(1) Организатор мирног окупљања и јавног протеста (у даљем тексту: мирна окупљања) је правно или физичко лице (у даљем тексту: организатор) које, у складу са одредбама овог закона, припрема, сазива, организује, одржава, прати и врши надзор над одржавањем мирног окупљања.

(2) Када мирно окупљање организује група грађана или више правних лица, организатор је дужан да одреди заједничког заступника.

Обавеза пријављивања мирног окупљања
Члан 10.

(1) Организатор, односно заједнички заступник, дужан је да пријави одржавање мирног окупљања када је то овим законом одређено.

(2) Пријава из става 1. овог члана подноси се најкасније пет дана прије почетка одржавања мирног окупљања.

(3) Пријава мирног окупљања подноси се Министарству унутрашњих послова – полицијској станици, станици јавне безбједности, односно центру јавне безбједности на чијем подручју се мирно окупљање намјерава одржати (у даљем тексту: надлежни орган) или Управи полиције, ако се мирно окупљање намјерава одржати на подручју два центра јавне безбједности или више центара јавне безбједности.

(4) Изузетно од става 2. овог члана, из нарочито оправданих разлога, пријава се може поднијети најкасније 48 часова прије почетка одржавања мирног окупљања, уз образложење непријављивања у року из става 2. овог члана.

Садржај пријаве
Члан 11.

(1) Пријава из члана 10. став 1. овог закона садржи:

- 1) програм и циљеве мирног окупљања,
- 2) податке о мјесту, датуму и времену одржавања и трајања мирног окупљања,
- 3) назив и сједиште организатора и личне податке одговорног лица, односно заједничког заступника ако је организатор више правних лица или група грађана, те личне податке ако је организатор физичко лице,
- 4) личне податке руководиоца мирног окупљања,
- 5) списак редара са њиховим личним подацима,
- 6) процјену броја учесника,
- 7) податке о мјерама које ће организатор предузети за одржавање реда и мира и
- 8) друге податке од интереса за безбједно и несметано одржавање мирног окупљања.

(2) Пријава мирног окупљања у покрету мора садржавати и детаљно одређену трасу кретања, мјесто поласка и мјесто завршетка, као и начин кретања учесника (пјешице, возилима, комбиновано).

(3) Ако мирно окупљање захвата и површину пута, због чега би саобраћај био обустављен или ометан, организатор је дужан да приложи и одобрење надлежног органа у складу са Законом о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ, као и Законом о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске.

(4) Када пријава не садржи податке или документацију из ст. 1. и 2. овог члана, надлежни орган ће на то писмено упозорити организатора и одредити му рок да допуни пријаву.

(5) У случају из става 3. овог члана јавни скуп се сматра пријављеним подношењем потпуне пријаве.

(6) Свака измјена садржаја поднесене пријаве сматраће се као подношење нове пријаве.

Изузеци од обавезе пријављивања мирног окупљања

Члан 12.

(1) Изузетно од одредбе члана 10. став 1. овог закона, не пријављују се састанци, трибине, округли столови или окупљања регистрованих политичких партија, синдикалних и других удружења и организација, који се одржавају у затвореним просторијама.

(2) Не пријављују се протести појединаца.

(3) О сваком окупљању из става 1. овог члана, чије одржавање захтијева предузимање додатних мјера обезбјеђења на јавним саобраћајним површинама, организатор, односно заједнички заступник дужан је да обавијести надлежни орган.

(4) Уз обавјештење из става 3. овог члана, организатор, односно заједнички заступник дужан је да, сходно члану 11. став 3. овог закона, приложи и одобрење надлежног органа у складу са Законом о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске.

Изузеци

Члан 13.

Мирно окупљање и јавни протест не може се одржавати:

- 1) у близини болница, на начин да омета приступ возилима хитне помоћи и ремети мир болесницима,
- 2) у близини дечјих вртића, основних и средњих школа, док у њима бораве дјеца и ученици,
- 3) у националним парковима и заштићеним парковима природе, осим мирних окупљања која имају за циљ унапређивање и популаризацију заштите природе и човјекове околине, као и обиљежавање значајних историјских датума,
- 4) у близини споменика културе, ако би то могло проузроковати уништење или оштећење заштићене вриједности,
- 5) на магистралним, регионалним и локалним путевима на начин којим се угрожава несметано одвијање саобраћаја,
- 6) у близини граничног прелаза,
- 7) на удаљености најмање 50 метара од објеката који се посебно обезбјеђују, изузев јавног скупа у покрету чију ће трасу кретања одредити надлежни орган и
- 8) на другим мјестима ако би се, с обзиром на вријеме, број учесника или природу окупљања, могло озбиљније пореметити кретање и рад већег броја грађана.

Додатне мјере обезбјеђења

Члан 14.

(1) Ако мјере обезбјеђења које је утврдио организатор, према процјени надлежног органа нису довољне, надлежни орган писмено налаже организатору да предузме додатне мјере обезбјеђења, у року који не може бити краћи од 24 часа.

(2) Ако организатор не поступи благовремено по наложеним мјерама из става 1. овог члана, надлежни орган ће поступити у складу са одредбом члана 15. став 1. тачка 7) овог закона.

Забрана одржавања мирног окупљања

Члан 15.

(1) Надлежни орган ће рјешењем забранити одржавање мирног окупљања ако:

- 1) је усмјерено на угрожавање Уставом утврђеног поретка,
- 2) је усмјерено на вршење кривичних дјела или подстицање на вршење кривичних дјела,

- 3) није благовремено и уредно пријављено када је пријављивање обавезно,
- 4) је пријављено на просторима на којима се, у складу са овим законом, не може одржавати,
- 5) су циљеви усмјерени на позивање и подстицање на употребу насиља, на кршење загарантованих права и слобода човјека, на националну, расну, вјерску или другу мржњу или нетрпељивост,
- 6) постоји стварна опасност да би одржавањем мирног окупљања била угрожена безбједност људи и имовине или би дошло до стварне опасности од насиља или до нарушавања јавног реда и мира у већем обиму или вријеђања јавног морала,
- 7) по процјени надлежног органа организатор није благовремено предузео наложене додатне мјере обезбјеђења и
- 8) је то потребно ради спречавања угрожавања здравља људи, на захтјев органа државне управе надлежног за послове здравства.

(2) Рјешење из става 1. овог члана мора се донијети најкасније 48 часова прије пријављеног почетка одржавања мирног окупљања, односно најкасније 24 часа у случају из члана 10. став 4. овог закона.

Поступак по жалби Члан 16.

(1) Против рјешења из члана 15. овог закона организатор, односно заједнички заступник, може изјавити жалбу министру унутрашњих послова (у даљем тексту: министар), путем надлежног органа из члана 10. став 3. овог закона најкасније у року од 24 часа по пријему рјешења, а изузетно, у случају из члана 10. став 4. овог закона, у року од 12 часова по пријему рјешења.

(2) Надлежни орган из члана 10. став 3. овог закона дужан је да жалбу са списима одмах достави министру.

(3) Жалба из става 1. овог члана не одгађа извршење рјешења.

(4) Поступак рјешавања по жалби је хитан, а рјешење по жалби мора се донијети и доставити подносиоцу жалбе најкасније у року од 24 часа од пријема жалбе, а изузетно у случају из члана 9. став 4. овог закона, најкасније у року од 12 часова од пријема жалбе.

(5) Уколико министар у утврђеном року не одлучи по жалби, може се одржати мирно окупљање.

(6) Организатор је дужан да одмах након пријема коначног рјешења којим се забрањује мирно окупљање, обавијести јавност о томе и уклони јавно истакнута обавјештења о сазивању мирног окупљања.

(7) Против коначног рјешења из става 4. овог члана може се покренути управни спор код надлежног суда.

Одржавање реда и мира на мирном окупљању Члан 17.

(1) Организатор је дужан да обезбиједи ред и мир у току одржавања мирног окупљања.

(2) Дужност организатора је да обезбиједи довољан број лица за вршење послова одржавања реда и мира (у даљем тексту: редар) на мирном окупљању и да предузме одговарајуће мјере медицинске заштите и заштите од пожара.

(3) Организатор може обављање послова на одржавању реда и мира повјерити агенцији за обезбјеђење лица и имовине.

(4) Послове одржавања јавног реда и мира на простору који се налази непосредно уз мјесто одржавања мирног окупљања врше полицијски службеници надлежног органа.

(5) Надлежни орган дужан је да спријечи ометање или онемогућавање одржавања мирног окупљања, које се одржава у складу са одредбама овог закона.

Омогућавање проласка

Члан 18.

Организатор је дужан да омогући несметан пролазак возилима полиције, хитне помоћи и ватрогасним возилима.

Забрана ношења предмета погодних за наношење тјелесних повреда и алкохолних пића

Члан 19.

(1) Учесницима мирног окупљања, као и лицима која се крећу према мјесту мирног окупљања, забрањено је ношење предмета погодних за наношење тјелесних повреда и алкохолних пића.

(2) Учесници мирног окупљања не смију носити униформе, дијелове униформе, одјећу или друга обиљежја којима се позива или подстиче на оружане сукобе или употребу насиља, националну, расну, вјерску или другу мржњу или нетрпељивост.

Руководилац мирног окупљања

Члан 20.

(1) Организатор је дужан да одреди руководиоца мирног окупљања.

(2) Руководилац мирног окупљања је лице које врши надзор над одржавањем мирног окупљања и усмјерава рад редара.

(3) Руководилац мирног окупљања дужан је да предузме потребне мјере ради обезбјеђења реда и мира на мирном окупљању.

(4) Дужност руководиоца мирног окупљања је да прекине мирно окупљање ако наступи стварна и непосредна опасност за безбједност учесника мирног окупљања и имовине.

(5) Руководилац мирног окупљања може наставити прекинуто мирно окупљање само ако су у међувремену отклоњене околности из става 4. овог члана.

Редар

Члан 21.

(1) Организатор је дужан да одреди редара који врши послове одржавања реда и мира на мирном окупљању.

(2) Редар је дужан да за вријеме вршења послова из става 1. овог члана штити учеснике и имовину која се налази на простору на којем се одржава мирно окупљање.

(3) Дужност редара је да одмах пријави полицијском службенику учесника мирног окупљања, као и лице које се креће према мјесту одржавања мирног окупљања, које носи оружје или предмете погодне за наношење тјелесних повреда.

(4) Редар је дужан да полицијском службенику пружи податке о лицу које је нарушило ред и мир.

(5) За вријеме обављања послова из става 1. овог члана, редар је дужан и да:

- 1) изврши преглед лица које улази у простор на којем се одржава мирно окупљање,
- 2) забрани улазак у простор на коме се одржава мирно окупљање лицу за које процијени да би могло нарушавати ред и мир, а посебно лицу које је очигледно под утицајем алкохола,
- 3) усмјери кретање учесника мирног окупљања,
- 4) удаљи лице које нарушава ред и мир за вријеме трајања мирног окупљања и
- 5) одмах преда полицијском службенику лице које теже нарушава ред и мир.

Униформа редара
Члан 22.

(1) За вријеме обављања редарских послова редар је дужан да носи прслук флуоресцентне боје са видљивим натписом: „РЕДАР“.

(2) Редар не смије носити оружје или предмете погодне за наношење тјелесних повреда, униформу, дијелове униформе, одјећу или друга обиљежја, којима се позива или подстиче на оружане сукобе или употребу насиља, националну, расну, вјерску или другу мржњу или нетрпељивост.

Прекид мирног окупљања
Члан 23.

Полицијски службеници надлежног органа овлашћени су да спријече или прекину мирно окупљање, ако:

- 1) је усмјерено на угрожавање Уставом утврђеног поретка,
- 2) се учесници позивају или подстичу на оружани сукоб или насиље, кршење загарантованих права и слобода човјека, националну, расну, вјерску или другу мржњу или нетрпељивост,
- 3) наступи стварна или непосредна опасност од насиља или других облика нарушавања јавног реда и мира у већем обиму,
- 4) наступи стварна или непосредна опасност по здравље учесника мирног окупљања или других људи,
- 5) се одржава на мјесту које није наведено у пријави и
- 6) редари не могу одржати ред и мир.

Мјере усмјерене на прекид мирног окупљања
Члан 24.

(1) Полицијски службеник надлежног органа ће наредбу о прекиду мирног окупљања из члана 22. овог закона саопштити руководиоцу мирног окупљања.

(2) У случају из става 1. овог члана, руководилац мирног окупљања је дужан да од учесника мирног окупљања затражи да се мирно разиђу.

(3) Ако руководилац или учесници мирног окупљања не поступе у складу са наредбом из става 1. овог члана, полицијски службеници надлежног органа дужни су да предузму потребне мјере за разилажење учесника мирног окупљања.

Прекид мирног окупљања које није пријављено или је забрањено
Члан 25.

(1) Полицијски службеници надлежног органа овлашћени су да спријече или прекину мирно окупљање ако је његово одржавање забрањено или ако није благовремено и уредно пријављено, када је пријављивање обавезно.

(2) Полицијски службеници надлежног органа дужни су да предузму потребне мјере за разилажење учесника мирног окупљања из става 1. овог члана.

(3) Учесник мирног окупљања из става 1. овог члана, дужан је да поступи по упозорењу или наређењу полицијског службеника, односно удаљи се са мјеста одржавања мирног окупљања.

ГЛАВА III ЈАВНЕ ПРИРЕДБЕ

Организовање јавне приредбе Члан 26.

Јавна приредба се може организовати на отвореном или затвореном простору, намијењеном или погодном за њено одржавање.

Организатор јавне приредбе Члан 27.

(1) Организатор јавне приредбе је правно или физичко лице које у складу са овим законом приређује јавну приредбу.

(2) Када јавну приредбу припрема група грађана или више правних лица, дужни су да одреде заједничког заступника.

Пријава јавне приредбе Члан 28.

(1) Организатор јавне приредбе, односно заједнички заступник, дужан је да пријави одржавање јавне приредбе.

(2) Јавна приредба се пријављује најкасније седам дана прије почетка њеног одржавања.

(3) Пријава из става 1. овог члана подноси се надлежном органу из члана 10. став 3. овог закона.

(4) Пријава за одржавање јавне приредбе садржи:

- 1) податке о циљу, мјесту, датуму и времену одржавања и трајању јавне приредбе,
- 2) назив и сједиште организатора и личне податке одговорног лица, односно заједничког заступника ако је организатор више правних лица или група грађана, те личне податке ако је организатор физичко лице,
- 3) податке о руководиоцу јавне приредбе,
- 4) списак редара са њиховим личним подацима,
- 5) податке о мјерама које организатор предузима за одржавање реда и мира,
- 6) процјену броја учесника и
- 7) друге податке од интереса за безбједно и несметано одржавање јавне приредбе.

(5) Под мјестом одржавања јавне приредбе, у складу са овим чланом, подразумијева се мјесто на коме се одржава јавна приредба, као и прилазни путеви и простори (ужи или шири локалитет) непосредно уз мјесто одржавања јавне приредбе.

(6) Ако се јавна приредба одржава на површини пута, због чега би саобраћај био обустављен или ометан, организатор је дужан да приложи и одобрење надлежног органа у складу са Законом о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ, као и Законом о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске.

Забрана продаје, точења и понуде алкохолних пића на спортској приредби Члан 29.

(1) На спортској приредби, прије почетка и по завршетку, као и за вријеме њеног одржавања, није дозвољена продаја, точење и понуда алкохолних пића.

(2) Организатор спортске приредбе дужан је да предузме све потребне мјере на реализацији забране из става 1. овог члана.

Забрана одржавања јавне приредбе Члан 30.

(1) Надлежни орган ће рјешењем забранити одржавање јавне приредбе, ако:

- 1) није благовремено и уредно пријављена,
- 2) организатор не спроведе мјере из члана 14. овог закона,
- 3) је пријављена на простору који није намијењен или није погодан за одржавање јавне приредбе,
- 4) постоји стварна опасност да би одржавањем јавне приредбе била угрожена безбједност лица и имовине, нарушен јавни ред и мир у већем обиму, наступило теже кршење јавног морала или озбиљније угрожавање здравља људи и животне средине и
- 5) утврди да постоје друге сметње из члана 15. став 1. овог закона.

(2) Рјешење из става 1. овог члана мора се донијети најкасније 48 часова прије почетка одржавања јавне приредбе.

Одговорност за штету на објектима или простору Члан 31.

Поред одговорности за штету из члана 7. овог закона, организатор јавне приредбе одговара и за штету причињену од учесника јавне приредбе на објектима или простору из члана 26. овог закона.

Трошкови за додатне мјере обезбјеђења Члан 32.

(1) Организатор јавне приредбе дужан је, осим у случају организовања јавног скупа спортске природе, да сноси трошкове додатних мјера обезбјеђења, које ће надлежни орган предузети у циљу обезбјеђења јавног реда и мира ван своје редовне дјелатности.

(2) О сношењу трошкова из става 1. овог члана између организатора и надлежног органа склапа се уговор најкасније 48 часова прије почетка јавне приредбе.

(3) Министар ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети пропис о врсти и цијени услуга додатног ангажовања полицијских службеника и других услуга, као и о начину плаћања трошкова из става 1. овог члана.

Примјена одредби закона на јавне приредбе Члан 33.

Одредбе чл. 14. до 25. овог закона, сходно се примјењују и на јавне приредбе.

ГЛАВА IV ДРУГИ ЈАВНИ СКУПОВИ Пријава других јавних скупова Члан 34.

(1) Други јавни скупови не пријављују се.

(2) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, организатор је дужан да пријави и други јавни скуп ако карактер или очекивани број учесника јавног скупа налаже предузимање додатних мјера обезбјеђења ван редовног вршења полицијских послова.

(3) Пријава јавног скупа из става 2. овог члана садржи податке из члана 11. овог закона и подноси се надлежном органу најкасније пет дана прије почетка одржавања јавног скупа.

(4) Одредба чл. 31. и 32. овог закона примјењује се и на јавне скупове из става 2. овог члана ако им је циљ остваривање финансијске користи.

Примјена одредаба закона на друге јавне скупове
Члан 35.

Одредбе чла. 14. до 25. овог закона, сходно се примјењују и на друге јавне скупове, у случају из члана 34. став 2. овог закона.

ГЛАВА V КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Новчане казне за организатора јавног скупа
Члан 36.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, организатор јавног скупа, ако:

- 1) пропусти да у складу са одредбама овог закона припреми, сазове, организује, одржи, прати и изврши надзор над одржавањем мирног окупљања (члан 9. став 1),
- 2) одржи јавни скуп без пријаве, уколико је пријављивање обавезно (члан 10. став 1, члан 28. став 1. и члан 34. став 2),
- 3) одржи јавни скуп супротно пријави у погледу циљева, мјеста и времена одржавања (члан 11. став 1, члан 28. став 4. и члан 34. став 3),
- 4) не обавијести надлежни орган да је ради одржавања јавног скупа потребно предузети додатне мјере обезбјеђења на јавним саобраћајним површинама (члан 12. став 3),
- 5) одржава мирно окупљање на мјестима на којима се не смије одржавати (члан 13),
- 6) не поступи по наложеним мјерама обезбјеђења надлежног органа (члан 14. став 1),
- 7) одржи мирно окупљање супротно рјешењу надлежног органа о забрани одржавања (члан 15. став 1),
- 8) не обавијести јавност о забрани одржавања јавног скупа и не уклони јавно истакнута обавјештења о сазивању јавног скупа (члан 16. став 6. и чл. 33. и 35),
- 9) не обезбиједи ред и мир на јавном скупу (члан 17. став 1. и чл. 33. и 35),
- 10) не обезбиједи довољан број редара и не предузме одговарајуће мјере медицинске заштите и заштите од пожара (члан 17. став 2. и чл. 33. и 35),
- 11) не омогући несметан пролазак возилима полиције, хитне помоћи и ватрогасним возилима на јавном скупу (члан 18. и чл. 33. и 35),
- 12) не одреди руководиоца јавног скупа (члан 20. став 1. и чл. 33. и 35),
- 13) не предузме све потребне мјере да на спортској приредби, три часа прије и по завршетку, као и за вријеме њеног одржавања не би дошло до продаје, точења и понуде алкохолних пића (члан 29. став 2),
- 14) одржи јавну приредбу или други јавни скуп супротно рјешењу надлежног органа о забрани одржавања (члан 30. став 1. и члан 35).

(2) Новчаном казном од 1.000 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршаје из става 1. овог члана и одговорно лице у правном лицу, организатор јавног скупа.

(3) Новчаном казном од 1.000 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршаје из става 1. овог члана и физичко лице, организатор јавног скупа.

Новчане казне за руководиоца јавног скупа
Члан 37.

Новчаном казном од 750 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај руководилац јавног скупа, ако:

- 1) не предузме потребне мјере за обезбјеђење реда и мира на јавном скупу (члан 20. став 3. и чл. 33. и 35),
- 2) не прекине јавни скуп када наступи стварна и непосредна опасност за безбједност учесника јавног скупа и имовину (члан 20. став 4. и чл. 33. и 35),
- 3) настави прекинути јавни скуп а да није отклоњена стварна и непосредна опасност за безбједност учесника и имовине (члан 20. став 5. и чл. 33. и 35) и
- 4) учесницима јавног скупа не саопшти да је јавни скуп прекинут и да се мирно разиђу (члан 24. став 2. и чл. 33. и 35).

Новчане казне за редаре
Члан 38.

Новчаном казном од 200 КМ до 600 КМ казниће се редар на јавном скупу, ако:

- 1) не предузме мјере утврђене одредбама члана 21. ст. 2, 3. и 4. и чл. 33. и 35. овог закона,
- 2) поступа супротно одредбама члана 21. став 5. и чл. 33. и 35. овог закона,
- 3) не носи носи прслук флуоресцентне боје са видљивим натписом: „РЕДАР“ (члан 22. став 1) и
- 4) носи оружје или предмете погодне за наношење тјелесних повреда, униформу, дијелове униформе, одјећу или друга обиљежја којима се позива или подстиче на оружане сукобе или употребу насиља, националну, расну, вјерску или другу мржњу или нетрпељивост (члан 22. став 2. и чл. 33. и 35).

Новчане казне за физичка лица
Члан 39.

Новчаном казном од 150 КМ до 450 КМ казниће се за прекршај физичко лице, ако:

- 1) као учесник јавног скупа, као и лице које се креће према мјесту одржавања јавног скупа носи предмете погодне за наношење тјелесних повреда и алкохолна пића (члан 19. став 1. и чл. 33. и 35),
- 2) као учесник јавног скупа носи униформу, дијелове униформе, одјеће или других обиљежја којима се позива или подстиче на оружане сукобе или употребу насиља, националну, расну, вјерску или другу мржњу или нетрпељивост (члан 19. став 2. и чл. 33. и 35) и
- 3) као учесник јавног скупа, који је рјешењем надлежног органа забрањен или није благовремено и уредно пријављен, не поступи по упозорењу или наређењу полицијског службеника и не удаљи се са мјеста одржавања јавног скупа (члан 25. став 3. и чл. 33. и 35).

ГЛАВА VI
ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Престанак примјене закона
Члан 40.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о јавном окупљању („Службени гласник Републике Српске”, број 118/08).

Ступање на снагу и почетак примјене закона
Члан 41.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: _____

Датум: _____

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ НАЦРТА ЗАКОНА О ЈАВНОМ ОКУПЉАЊУ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о јавном окупљању садржан је у одредбама Амандмана XXXII став 1. тачка 2. на члан 68. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Република уређује и обезбјеђује безбједност и члану 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22/01-021-220/15 од 24. марта 2015. године, уставни основ за доношење Закона о јавном окупљању садржан је у члану 30. Устава Републике Српске, према којем грађани имају право на мирно окупљање и јавни протест те да се слобода окупљања може законом ограничити само ради заштите безбједности људи и имовине, Амандману XXXII став 1. т. 2. и 5. на члан 68. Устава Републике Српске којим је утврђено да Република, између осталог, обезбјеђује безбједност и остваривање и заштиту људских права и слобода и члану 70. став 1. тачка 2, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе, друге прописе и опште акте.

Предложеним законом, у складу са наведеном уставном одредбом, уређује се начин остваривања права на јавно окупљање грађана, ради јавног изражавања политичких, социјалних и других увјерења и интереса, начин организовања мирних окупљања и јавних протеста, јавних приредби и других облика окупљања и прописује у којим случајевима се то право може ограничити. Прописивање ограничења права на јавно окупљање није у супротности са Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода. Наиме, чланом 11. став 2. Конвенције прописано је да се права на слободу мирног окупљања могу ограничити законом у интересу националне или јавне безбједности, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала или ради заштите права и слобода других.

Такође, прописују се и додатне мјере обезбјеђења, уређује рок за доношење рјешења по жалби када се пријава за одржавање мирног окупљања подноси најкасније 48 часова прије почетка одржавања мирног окупљања, те забрана продаје, точења и понуде алкохолних пића на спортској приредби, прије почетка и по завршетку, као и за вријеме њеног одржавања.

Осим тога, у прекршајним одредбама, предвиђа се строже кажњавање за организаторе јавног скупа, и то: одговорно лице у правном лицу и физичко лице, за редаре, као и за физичка лица, а висина новчане казне за руководиоца јавног скупа се смањује. Истовремено, установљена је и прекршајна одговорност учесника јавног скупа, који је рјешењем надлежног органа забрањен или није пријављен.

Разматрајући предложени закон, у циљу побољшања текста Закона и прецизнијег дефинисања појединих чланова, упућене су обрађивачу сугестије које су се односиле на усаглашавање текста Закона са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14). Примједбе секретаријата су прихваћене.

Важећи Закон о јавном окупљању („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08) од ступања на снагу ниједном није мијењан ни допуњаван. Међутим, обрађивач Закона се умјесто измјена и допуна Закона определио за доношење новог Закона, наводећи да би се измјенама и допунама измијенило више од половине основног текста Закона. Овакво

становиште обрађивача у складу је са чланом 59. став 1. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), према којем се изради новог прописа, између осталог, приступа ако се мијења више од половине основног текста прописа.

Секретаријат констатује да је обрађивач у образложењу Закона навео да је поступио у складу са чланом 37. став 1. тачка ђ) Пословника о раду Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 10/09), те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), и утврдио да је овај закон од интереса за јавност.

Имајући у виду да постоји уставни основ за доношење овог закона и да је предметни Закон усаглашен са Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, правним системом Републике Српске и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљење је да се Нацрт закона о јавном окупљању може упутити Влади на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Материју Нацрта, у дијелу примарних извора права ЕУ, уређује Повеља о основним правима Европске уније, Наслов III – Слободе, члан 12. – Слобода окупљања и удруживања / *Charter of Fundamental Rights of the European Union, Title III – Freedoms, Article 12 – Freedom of assembly and of association*, који између осталог, прописује да сви имају право на слободу мирног окупљања. Са наведеним чланом Повеље, конкретније су усклађивани чланови 2, 3. и 4. Нацрта.

Увидом у прописе Европске уније и анализе одредаба Нацрта закона о јавном окупљању, установљено је да право Европске уније не садржи обавезујуће секундарне изворе права ЕУ који је релевантан за предмет уређивања достављеног Нацрта. Обзиром да је обрађивач током израде Нацрта, у дијелу правних аката Савјета Европе, узео у обзир Европску конвенцију о заштити људских права и основних слобода, Дио I – Права и слобода, члан 11. – Слобода окупљања и удруживања / *Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, Section I – Rights and Freedoms, Article 11 – Freedom of assembly and of association*, који се односи на слободу мирног окупљања, а обзиром да се наведена Конвенција директно примјењује у домаћем законодавству, Министарство за економске односе и регионалну сарадњу је потврдило оцјену "усклађено", која стоји у изјави усклађености.

Одредбе члана 11. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, између осталог, прописују да свако има право на слободу мирног окупљања, као и да се за остваривање овог права не смију постављати никаква ограничења, осим оних која су прописана законом и неопходна у демократском друштву у интересу националне или јавне безбједности, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала, или ради заштите права и слобода других.

У дијелу који се односи на остале међународне изворе права, обрађивач је консултовао:

- Универзалну декларацију о људским правима, члан 20. став 1. / *Universal declaration of human rights, Article 20 (1)*, који прописује да свако има право на слободу мирног окупљања и удруживања,
- Међународни пакт о грађанским и политичким правима, Дио III, члан 21. / *International Covenant On Civil And Political Rights, Part III, Article 21*, који прописује да се признаје право мирног окупљања као и да остваривање овог права може само да буде предмет ограничења наметнутих у складу са законом, а која су потребна у једном демократском друштву у интересу националне безбједности, јавне безбједности, јавног реда или ради заштите јавног здравља или морала или права и слобода других лица.

Доношење овог закона допринијеће испуњавању обавеза из члана 2. ССП, које се односе на поштовање демократских принципа и људских права дефинисаних у Универзалној декларацији о људским правима и Европској повељи о људским правима.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Основни разлози за доношење новог Закона о јавном окупљању садржани су у потреби за доградњом одређених законских рјешења јер су, током примјене Закона у пракси, уочене одређене недоречености, које су довеле до потешкоћа у примјени неких одредаба Закона, као и ради установљења нових рјешења, а са циљем превентивног дјеловања.

Наведеним Законом временски се ограничава одржавање јавног скупа на простору на којем се одвија јавни саобраћај, а да се не би, с обзиром на вријеме, број учесника или природу окупљања, озбиљније пореметили кретање и рад већег броја грађана. Напомиње се да је идентична законска одредба већ била садржана у ранијем Закону о окупљању грађана („Службени гласник Републике Српске“, број 21/96).

Законом се утврђују додатне мјере обезбјеђења, уређује се, у поступку по жалби, рок за доношење рјешења по жалби када се пријава за одржавање мирног окупљања подноси најкасније 48 часова прије почетка одржавања мирног окупљања, те утврђује забрана продаје, точења и понуде алкохолних пића на спортској приредби, прије почетка и по завршетку, као и за вријеме њеног одржавања.

Такође, у прекршајним одредбама, превиђа се строже кажњавање за организаторе јавног скупа, и то: одговорно лице у правном лицу и физичко лице, затим за редаре, као и за физичка лица. Насупрот томе, висина новчане казне за руководиоца јавног скупа се смањује јер се сматра неоправданим да новчана казна, односно одговорност руководиоца буде двоструко већа (висина новчане казне) него одговорност организатора јавног скупа (одговорно лице у правном лицу и физичко лице), како то предвиђа важећи закон.

Наведеним законом повећана је, одговорност организатора јавног скупа (одговорно лице у правном лицу и физичко лице), у смислу повећања доње границе новчане казне, али и прекршајна одговорност организатора јавног скупа (правно лице, одговорно лице у правном лицу и физичко лице). Истовремено, установљена је и прекршајна одговорност учесника јавног скупа, а који је рјешењем надлежног органа забрањен или није пријављен, уколико не поступи по упозорењу или наређењу полицијског службеника и не удаљи се са мјеста одржавања јавног скупа.

Поред горе наведеног, постоји и потреба да се одредбе Закона о јавном окупљању („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08), као и одређени термини у Закону ускладе са позитивно-правним прописима Републике Српске.

Из наведених разлога, приступило се изради одређених законских рјешења, а све у циљу ефикасније и цјелисходније примјене наведеног Закона у пракси.

С обзиром на то да би се усвајањем предложених рјешења мијењало више од половине основног текста Закона о јавном окупљању, односно од 35 чланова важећег Закона 25 чланова је измијењено или допуњено, а имајући у виду горенаведене разлоге, као и чињеницу да припадници Министарства унутрашњих послова свакодневно примјењују одредбе наведеног Закона, приступило се изради новог текста Закона о јавном окупљању, а у складу са чланом 59. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14).

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

I – Основне одредбе (чл. 1–8)

У предложеном тексту Нацрта закона садржане су основне одредбе којима се, поред предмета закона, појма јавног окупљања, јавног скупа у покрету и простора примјереног за

јавни скуп, у односу на важећи Закон о јавном окупљању, прописује и временско ограничење одржавања јавног скупа на простору на којем се одвија јавни саобраћај (члан 4. став 4), ограничење права на јавно окупљање (члан 6), као и одговорност за штету (члан 6). Поред наведеног, испоштовани су и принципи родне равноправности (члан 8).

II – Мирна окупљања и јавни протести (чл. 9–25)

У одредбама које се тичу мирног окупљања и јавних протеста, у односу на важећи Закон о јавном окупљању, прописано је да је организатор дужан да одреди заједничког заступника, када мирно окупљање организује група грађана или више правних лица (члан 9. став 2), да се пријава мирног окупљања подноси Министарству унутрашњих послова – полицијској станици, станици јавне безбједности, односно центру јавне безбједности на чијем подручју се мирно окупљање намјерава одржати, или Управи полиције, ако се мирно окупљање намјерава одржати на подручју два више центра јавне безбједности или више центара јавне безбједности (члан 10. став 3), које податке у погледу организатора мирног окупљања треба да садржи пријава, из разлога што су, у случају прекршајне одговорности, неопходни потпуни подаци о организатору (члан 11. став 1. тачка 3), да је, ако мирно окупљање захвата и површину пута, организатор дужан, поред одобрења надлежног органа у складу са Законом о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ, приложити и одобрење у складу са Законом о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске (члан 11. став 3), да у случају непотпуне пријаве надлежни орган писмено упозорава организатора да допуни пријаву и да се свака измјена садржаја поднесене пријаве сматра новом пријавом (члан 11. ст. 4, 5. и 6), да се, поред састанака, трибина, округлих столова или окупљања регистрованих политичких партија, синдикалних и других удружења и организација, не пријављују ни протести појединаца (члан 12. ст. 1. и 2), а да је о сваком окупљању чије одржавање захтијева предузимање додатних мјера обезбјеђења на јавним саобраћајним површинама, организатор, односно заједнички заступник дужан обавијестити надлежни орган и уз обавјештење приложити и одобрење надлежног органа у складу са Законом о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске (члан 12. ст. 3. и 4), да се мирно окупљање не може одржавати у близини граничног прелаза (члан 13. тачка 6), да ће, ако мјере обезбјеђења које је утврдио организатор према процјени надлежног органа нису довољне, надлежни орган писмено наложити организатору да предузме додатне мјере обезбјеђења у року од 24 часа, те да ће у супротном надлежни орган забранити одржавање мирног окупљања (члан 14), да је рок за доношење рјешења о забрани одржавања најкасније 24 часа прије пријављеног почетка одржавања мирног окупљања (члан 15. став 2), а рок за жалбу 12 часова по пријему рјешења, те рок за доношење рјешења по жалби 12 часова од пријема жалбе (члан 16. ст. 1. и 4), а све ово уколико је пријава поднесена најкасније 48 часова прије почетка одржавања мирног окупљања, као и да су полицијски службеници надлежног органа овлашћени да спрече или прекину јавни скуп ако његово одржавање није благовремено и уредно пријављено када је пријављивање обавезно или је забрањено, те да су дужни су да предузму потребне мјере за разилажење учесника таквог јавног скупа, а да је учесник таквог скупа дужан поступити по упозорењу или наређењу полицијског службеника, односно удаљити се са мјеста одржавања јавног скупа (члан 25).

III – Јавне приредбе (чл. 26–33)

У поглављу које се односи на јавне приредбе, у односу на важећи Закон о јавном окупљању, прописано је да је организатор дужан да одреди заједничког заступника, када јавну приредбу организује група грађана или више правних лица (члан 27. став 2), да је мјесто одржавања јавне приредбе мјесто на коме се одржава јавна приредба, као и прилазни путеви и простори (ужи или шири локалитет) непосредно уз мјесто одржавања јавне приредбе (члан 28. став 5), да је, ако се јавна приредба одржава на површини пута, организатор дужан, поред одобрења надлежног органа у складу са Законом о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ, приложити и одобрење у складу са Законом о безбједности саобраћаја на

путевима Републике Српске (члан 28. став 6), да на јавној спортској приредби, прије почетка и по завршетку, као и за вријеме њеног одржавања, није дозвољена продаја, точење и понуда алкохолних пића и да је све потребне мјере на реализацији ове забране дужан предузети организатор спортске приредбе (члан 29), да се рјешење о забрани одржавања јавне приредбе мора донијети најкасније 48 часова прије почетка одржавања јавне приредбе (члан 30. став 5), да, поред одговорности за штету, коју почине учесници, организатор јавне приредбе одговара и за штету причињену од учесника јавне приредбе на објектима или простору намијењеном за одржавање јавне приредбе (члан 31), да је организатор јавне приредбе, која се организује ради остваривања прихода, дужан сносити трошкове додатних мјера обезбјеђења, које ће надлежни орган предузети у циљу обезбјеђења јавног реда и мира ван своје редовне дјелатности, као и да се о сношењу трошкова између организатора и надлежног органа склапа уговор, најкасније 48 часова прије почетка јавне приредбе, а да ће министар у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети пропис о врсти и цијени услуга додатног ангажовања полицијских службеника и других услуга (члан 32).

IV – Други јавни скупови (чл. 34–35)

У поглављу које се односи на друге јавне скупове, у односу на важећи Закон о јавном окупљању нема промјена, а прописана је пријава других јавних скупова, те примјена одредаба закона на друге јавне скупове.

V – Казнене одредбе (чл. 36–39)

У поглављу које се односи на казнене одредбе, у односу на важећи Закон о јавном окупљању, прописано је да се доња граница новчане казне за организатора јавног скупа (одговорно лице у правном лицу и физичко лице) повећава са 500 КМ на 1.000 КМ (члан 36. ст. 2. и 3), да се новчана казна од 1.000 КМ до 3.000 КМ за руководиоца јавног скупа смањује и да је утврђена новчана казна од 750 КМ до 1.500 КМ (члан 37), да се новчана казна од 150 КМ до 400 КМ за редаре повећава и да је утврђена новчана казна од 200 КМ до 600 КМ (члан 38), те да се за учеснике јавног скупа, физичка лица, новчана казна од 100 КМ до 300 КМ повећава и да је утврђена новчана казна од 150 КМ до 450 КМ (члан 39).

Осим тога, у односу на важећи Закон о јавном окупљању, у овом поглављу предвиђена је прекршајна одговорност организатора јавног скупа и то уколико: пропусти да у складу са одредбама овог закона припреми, сазове, организује, одржи, прати и изврши надзор над одржавањем мирног окупљања (члан 36. став 1. тачка 1), одржи јавни скуп супротно пријави у погледу циљева, мјеста и времена одржавања (члан 36. став 1. тачка 3), не обавијести надлежни орган да је ради одржавања јавног скупа потребно предузети додатне мјере обезбјеђења на јавним саобраћајним површинама (члан 36. став 1. тачка 4), не поступи по наложеним мјерама обезбјеђења надлежног органа (члан 36. став 1. тачка 6), не одреди руководиоца јавног скупа (члан 36. став 1. тачка 12), не предузме све потребне мјере да на спортској приредби, три часа прије и по завршетку, као и за вријеме њеног одржавања, не би дошло до продаје, точења и понуде алкохолних пића (члан 36. став 1. тачка 13).

Такође, у односу на важећи Закон о јавном окупљању, предвиђена је и прекршајна одговорност руководиоца јавног скупа (члан 37. тачка 3), уколико настави прекинути јавни скуп, а да није отклоњена стварна опасност за безбједност учесника и имовине, као и физичко лице, уколико као учесник јавног скупа, који је рјешењем надлежног органа забрањен или није благовремено и уредно пријављен, не поступи по упозорењу или наређењу полицијског службеника и не удаљи се са мјеста одржавања јавног скупа (члан 39. тачка 3).

VI – Завршне одредбе (чл. 40–41)

Завршне одредбе регулишу престанак важења Закона о јавном окупљању („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08) и ступање на снагу овог закона.

VI УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са чланом 37. став 1. тачка ђ) Пословника о раду Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 10/09), те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске”, бр. 123/08 и 73/12), обрађивач Закона о јавном окупљању је утврдио да је овај закон од интереса за јавност.

Текст Закона објавиће се на интернет страници (www.vladars.net) са остављеним роком од осам дана, ради достављања примједби и сугестија.

VII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства.